

ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОГО АНАЛІЗУ ТЕКСТУ

Мета курсу: сформувати у студентів системний підхід до розуміння сутності перекладацької діяльності, ознайомити студентів з ізоморфними та аломорфними лексико-граматичними явищами англійської та української мов. Навчальна дисципліна пов'язана з такими дисциплінами: загальна теорія перекладу, основи професійної діяльності перекладача, засоби майстерності перекладача науково-технічних текстів тощо.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування таких компетентностей: знання понятійно-термінологічного апарату дисципліни; здатність характеризувати типи артефактних та ментафактних текстів англійської та української мов та їх лінгвостильові властивості; уміння застосовувати функціональну модель перекладацького аналізу тексту; знання та розуміння основних принципів і методів перекладацького аналізу; застосування сучасних методів зіставного та дискурсивного аналізу мовних явищ; дослідження лексичної та граматичної семантики одиниць мови оригіналу і мови перекладу у різностильовому форматі; здатність ідентифікувати одиниці перекладу та формувати тактику їх відтворення у цільовій мові.

Програмні результати навчання:

знати: рівні перекладу; одиниці перекладу; класифікацію способів перекладу; норми перекладу; термінологічні концепти перекладознавства; дискурс перекладача; трансляціонізми; семантичну та синтаксичну організацію тексту; види інтерференції;

уміти: вживати у перекладі словосполучення, граматичні форми, синтаксичні конструкції, властиві мові перекладу; не вживати під впливом мови оригіналу лексичні одиниці, граматичні форми і синтаксичні конструкції мови перекладу, які відсутні у мові оригіналу; уникати лексичної та граматичної інтерференції: вербалізація, номіналізація, експлікація; професійно користуватися моделями перекладацького процесу; здійснювати перекладацький аналіз текстів, що належать до офіційно-ділового, науково-технічного, публіцистичного та художнього стилів; професійно користуватися методикою перекладу термінологічної лексики; точно й адекватно використовувати граматичні, лексико-граматичні та лексико-семантичні трансформації;

володіти: навичками визначати основні положення і принципи перекладацького аналізу; навичками аналізувати фундаментальні концепції перекладознавства та синтезувати набуті теоретичні знання для здійснення адекватного перекладу та перекладацького аналізу широкого кола матеріалів (художні твори, публіцистика, науково-технічна література тощо); навичками застосовувати структурні методи дослідження одиниць всіх рівнів мови і перекладу і визначати структуру та прагматику одиниць тексту; навичками визначати актуальні перекладацькі проблеми тексту та здійснювати адекватний переклад та перекладознавчий аналіз різностильових текстів англійською та українською мовами; навичками досліджувати прагматику тексту оригіналу та тексту перекладу і ідентифікувати семантичну, синтаксичну та функціональну кореляцію вихідного та цільового текстів.

Зміст навчальної дисципліни:

ЗАСОБИ АДЕКВАТНОГО ПЕРЕКЛАДУ. Поняття рівнів, одиниць, способів перекладу. Еквівалентність та адекватність перекладу. Теорії еквівалентності (P. Newmark, E. Nida, W. Koller). Поняття еквівалентного та адекватного перекладу. Трансляціонізми. Дискурс перекладача. Когезія. Когерентність. Семантична та синтаксична організація тексту. Система лексичних та граматичних засобів когезії. Кореляція засобів когезії в англійській та українській мовах.

ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ФОРМАТ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОГО АНАЛІЗУ.

Інтерференція мови оригіналу у перекладі. Види інтерференції. Типи та функції тексту. Концепції перекладацького аналізу. Перекладацькі трансформації. Етапи процесу перекладу та аналізу. Класифікація перекладацьких трансформацій. Лексичні трансформації. Граматичні трансформації. Лексико-граматичні трансформації. Лексико-семантичні трансформації.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 3 кредити ECTS, загальний обсяг 90 годин, у тому числі 20 годин лекційних занять, 16 годин практичних занять, 43 години самостійної та 11 годин індивідуальної роботи.

Форма семестрового контролю: іспит.